El gra més petit

Per PepMaria el ds., 30/05/2020 - 17:11

Una de les obres importants de la literatura índia contemporània és “Gitanjali”. Es tracta d’una col·lecció de 157 poemes escrits per Rabindranath Tagore (Calcuta, Raj Britànic, 1861-1941), que fou el primer premi Nobel de literatura (1913) no europeu. Les persones cultes de tota l’Índia coneixen i aprecien aquests poemes – tot i que Tagore va néixer i viure sobretot en un sol estat a l’est d’aquest país immens.

Gitanjali (“Oferiment de cançons”, 1910) va ser escrita en llengua bengalí i traduïda a l’anglès. Tagore hi encadena un seguit de poemes de temes diversos: referits a la natura, a altres persones o a la deïtat. Cinc versos d’aquest poema fan un conte preciós:

“Havia anat captant de porta en porta pel carrer del poble, quan el carro daurat va aparèixer en la distància com un somni esplèndid, i em vaig preguntar qui seria aquest Rei de tots els reis!

Les meves esperances van créixer i em va semblar que els meus mals dies s’acabaven, i em vaig quedar esperant l’almoina que se’m donaria sense demanar-la, i la riquesa vessada per totes bandes sobre la pols.

El carro es va aturar on jo m’estava. La teva mirada es va posar sobre meu i vas baixar amb un somriure. Vaig creure que la sort de la meva vida finalment havia arribat. Aleshores de sobte vas allargar la teva mà dreta i vas dir: ‘Què tens a donar-me?’

Oh, quina reial broma va ser l’obrir la teva palma a un captaire per captar! Vaig quedar astorat i dubitatiu; i aleshores vaig treure poc a poc de la meva cartera el gra de panís més petit de tots, i te’l vaig donar.

Però que gran va ser la meva sorpresa quan al final del dia vaig buidar la meva bossa a terra per trobar el més petit gram d’or enmig del pobre munt de panís. Vaig plorar amargament i vaig desitjar haver tingut el coratge de donar-t’ho tot.”

Gitanjali, 42- 43.

Deu passar que l’infortuni ens fa sentir pobres i busquem el consol i l’ajut dels altres. I la gent ens ajuda, com la gent del poble va ajudar amb “un pobre munt de panís” el protagonista d’aquests versos. I deu passar també que desitgem el final definitiu de la nostra pobresa i dels nostres infortunis. El protagonista va creure que aquest final arribava amb la carrossa daurada del Rei dels reis. El Rei, curosament, s’atura al costat del captaire i se’l mira, però inesperadament esdevé captaire davant d’un captaire.

És aquest un conte irreal? No m’ho sembla des que vaig visitar la casa mare de les Missioneres de la Caritat de la Mare (Santa) Teresa de Calcuta. Està en un carrer sorollós i transitat de Calcuta. Al petit museu hi ha un text que narra un seu record. En plena crisi de fam, la Mare Teresa va anar a portar un grapat d’arròs a una família hindú mig morta de gana. Quan la mare de família va rebre l ‘arròs, va portar-ne la meitat a dins de casa seva i l’altra meitat la va oferir als seus veïns – una família musulmana.

.....

“Oh, benvolgut/da, has vingut a casa meva.
Cuinaré el meu cor amb espècies i te l’oferiré.” (Vers en Urdu)

· “La diferència entre donar-ho gairebé tot i donar-ho tot és infinita.” Marc Vilarassau SJ

.....

· Quins et sembla que són els ensenyaments del conte de Tagore?

· Què et suggereix la història narrada per la Mare Teresa?

· Amb quina cura i sensibilitat tractem la gent a qui no podem donar el que ens demanen?